

INSTRUCCIONS PER PRESENTAR PANELLS I COMUNICACIONS

Organització de les sessions del Congrés:

El Congrés s'organitza en panells distribuïts temàticament en tres jornades, recollit en el corresponent programa. Cada panell tindrà un coordinador.

Proposta de panells:

L'organització del Congrés proposa una llista de panells, cada un amb el seu propi coordinador. A més, s'obre una convocatòria de panells. El comitè científic del congrés seleccionarà els panells a partir de les propostes rebudes, en funció dels criteris de selecció que s'especifiquen a continuació.

Cada panell disposarà de 2:30 hores.

Proposta de comunicacions individuals.

Totes les comunicacions individuals s'han d'adscriure a algun dels panells.

Les propostes de comunicacions es poden fer conjuntament amb la de panells o de manera independent.

Les propostes de comunicacions independents seran aprovades pel comitè científic, que les assignarà als panells més afins, podent crear panells nous per a reagrupar comunicacions. En aquest cas, el comitè científic posarà en contacte als panellistes i els sol·licitarà que en un determinat termini comuniquin el coordinador del panell.

L'organització recomana que cada comunicació tingui una durada màxima de 20 minuts, reservant al menys mitja hora pel debat.

Dates per a la presentació de propostes de panells i comunicacions individuals:

Data límit presentació panells: 29 de gener de 2010

Data límit presentació resums comunicacions individuals: 19 de març de 2010

Data límit presentació comunicacions individuals: 24 de setembre de 2010

CRITERIS PER A LA SELECCIÓ DE PANELLS:

- . La seva rellevància per al tema del Congrés.
- . Una presentació clara i succinta del tema o debat.
- . La seva idoneïtat conceptual i teòrica.
- . El compliment de les instruccions de l'enviament.
- . L'atractiu per als acadèmics de les especialitats afins, i la capacitat d'atreure al públic del Congrés.

INSTRUCCIONS GENERALS PER A PROPOSTES DE PANELLS

- . Els panells han de ser proposats pels seus coordinadors i especificar el corresponent relator, a menys que el coordinador assumeixi aquest paper, en tal cas haurà de precisar-se.
- . La proposta de panell pot incloure el nombre dels ponents o romandre oberta, en espera de resposta a la convocatòria de comunicacions individuals. El nombre màxim de ponents es de 5 i el mínim de 3; quan un panell no tingui el número mínim de ponents, el comitè científic proposarà la reassignació de ponents o, en el seu cas, la fusió de panells. Si un panell supera el nombre màxim de ponents, el comitè científic ponderarà la possibilitat de reassignar una part de les comunicacions, atribuir sessions extraordinàries al panell o proposar nous panells. En el cas que s'especifiquin els ponents, s'haurà d'indicar l'ordre d'intervenció.
- . Les comunicacions i presentacions poden estar escrites en anglès, castellà, català, portuguès o francès, i el resum s'ha de presentar mínim en anglès i si es vol en una altra de les llengües del congrés. El resum no pot superar les 150 paraules per llengua.
- . Les propostes de panells i ponències s'han de fer mitjançant el formulari que s'indica en aquesta pàgina web. No s'acceptaran sol·licituds incompletes ni fora de termini (a menys que la comissió científica assumeixi la sol·licitud). Totes les adreces han de ser actuals i han d'estar completes.
- . L'acceptació final depen del pagament de la totalitat de les quotes d'inscripció del Congrés.
- . S'haurà d'informar dels canvis que es puguin produir en els panells i comunicacions a la secretaria del Congrés en els terminis que s'indiquen.

RESPONSABILITATS DELS COORDINADORS DE PANELLS:

- . Obtenir l'aprovació de les persones que es proposen com a participants.
- . Organitzar el funcionament del panell.
- . Seleccionar les propostes de comunicacions que se li presentin directament i col·laborar amb el comitè científic en la reassignació de comunicacions i en la reestructuració de panells.
- . Un cop que els panells sigui aprovat, notificar-ho a tots els participants i cerciorar-se de què la seva participació serà efectiva (el que implica la seva inscripció al Congrés).
- . Assegurar-se de què tots els participants estiguin inscrits al Congrés.
- . Informar de tots els canvis que es produeixen en la seva sessió a la secretaria del Congrés abans del 10 de novembre de 2010

PANELLS PROPOSATS PEL COMITÈ CIENTÍFIC:

S'obre la convocatòria per a la presentació de comunicacions als següents panells:

1. Desenvolupament econòmic, tinençes de la terra i pobresa.

Coordinadors: Nuria Duperier, Gonzalo Ramírez de Haro

El panell sobre desenvolupament econòmic, tinença de la terra i pobresa, s'orientarà a:

- analitzar en quina mesura els processos de reforma agrària han contribuït o no a la reducció de la pobresa (i exclusió) rural;
- identificar els factors que expliquen els diferents resultats aconseguits per les iniciatives de reforma agrària. Es pot prestar una especial atenció al tipus de mesures complementàries (de formació, accés a crèdit,... que les acompanyen;

- analitzar les iniciatives de “reforma agrària” adoptades recentment (que en alguns països atempten contra els avenços en matèria de redistribució de terres que s’havien fet en el passat) que donen lloc a la pràctica a un augment en la concentració de la propietat de la terra,
- estudiar de quina manera els processos de desruralització que s’estan donant en societats africanes i llatinoamericanes estan incidint en la tinença i distribució de la terra.

2. Reforma agrària i moviment socials

Coordinador: Víctor Bretón

La relació entre la reforma agrària i l’articulació de plataformes organitzatives d’acció col·lectiva de la població rural és un tema remarcable que no sempre ha merescut l’atenció que merita per part d’investigadors i analistes. L’anomenat anàlisi haurà de ser contemplat en el panell des de dues perspectives:

- Una de caràcter històric, analitzant la importància que les demandes per al repartiment agrari van tenir en la conformació dels moviments camperols de les dècades corresponents al *desenvolupisme* clàssic (anys seixanta i setanta)
- Una altra de caràcter presentista o, millor, contemporani, en el sentit d’aprofundir en les relacions constatables entre, per una banda, l’articulació de noves formes d’organització (moltes d’elles cohesionades al voltant de les identitats ètniques i no explícitament sobre un discurs de tall classista) i, per altra banda, la persistència de problemes derivats de l’irresolt problema de la (re)concentració de la terra i d’altres recursos en l’ègida del neoliberalisme.

3. Revisant la tragèdia dels comuns: viabilitat de la gestió comunitària.

Coordinadors: Albert Roca, Marina Padrão Temudo

El 1968, Garret Hardin va escriure el famós article “La tragèdia dels comuns” que, malgrat els seus esforços més endavant per evitar interpretacions simplistes d’aquest treball, es va convertir en un text sagrat en els esforços de conservació neomaltusiana i en les intervencions neoliberals sobre la tinença de terres. La hipòtesi principal en el fons d’aquestes manté que la gestió dels recursos de propietat comuna pot ser sostenible en densitats de població baixes, però l’accés obert a les poblacions creixents i la demanda sense restricció d’un recurs finit d’individus en competència donaran lloc a la sobreexplotació i la degradació de la terra. Per tant, només amb la privatització es podria assegurar un ús sostenible i les inversions per augmentar la productivitat.

La seqüència dels esdeveniments en molts grups i societats ha negat o matisat l’enfocament de Hardin. La gestió dels recursos comunals sovint ha demostrat ser molt més resistent del que s’esperava —no en el sentit atàvic, sinó en el sentit utilitari que són la solució de les necessitats diàries de la població local— i força diversa. Aquesta resistència i diversitat poden relaxar les perspectives generals sobre la reforma agrària i sobre els coneixements locals o autòctons de la gestió de recursos, entenent que aquest coneixement i aquesta tinença de la terra estan relacionats amb les estructures socials locals i les relacions de poder. El grup proposa un enfocament comparatiu i diacrònic de la qüestió.

4. Reforma agrària i sobirania alimentària: els nous booms i el seu impacte en l’agricultura del Sud.

Coordinador: Andreu Viola

Diversos estudis han documentat duran l'últim any una recrudescència del fenomen de la fam al planeta. El problema de la terra ha estat relacionat històricament i estructural amb la fam, per la qual cosa reforma agrària i sobirania alimentària són dos objectius inseparables.

Durant l'última dècada han sorgit algunes noves variables que estan generant una considerable controvèrsia. Alguns exemples que ens proposem analitzar en aquest panell són:

- La venda o arrendament d'enormes superfícies de terra agrícola a inversors estrangers per part de diversos governs africans i llatinoamericans.
- El boom dels cultius de soja transgènica. La seva comercialització ha suposat un augment frenètic de la desforestació, la degradació del sòl, i la contaminació per productes agroquímics; i és necessari destacar els conflictes socials provocats per una creixent concentració de la terra agrícola i la invasió massiva de territoris indígenes i propietats camperoles per part d'interessos agroindustrials.
- L'accelerat augment de la producció mundial d'agrocombustibles que planteja noves amenaces per a la sobirania alimentària i la població camperola.

Aquestes situacions delimiten un interessant àmbit de reflexió i discussió, centrant-nos en l'anàlisi de l'impacte d'aquests booms comercials sobre la tinença i la gestió de la terra, les relacions agràries i l'alimentació de la població local, així com de la creixent incidència en l'agricultura del Sud d'interessos i capitals forans, desvinculats del territori i aliens a les seves necessitats.

5. Dret internacional i territoris indígenes.

Coordinadora: Monica Martínez

L'any 1989 l'OIT va aprovar el seu Conveni 169 sobre Pobles Indígenes i Tribals en Països Independents, més recentment, el 2007, l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar la Declaració Universal sobre els Drets dels Pobles Indígenes. L'aprovació d'aquests dos mecanismes jurídics en l'àmbit internacional ha marcat un abans i un després en l'agenda dels pobles indígenes i dels col·lectius i de les comunitats autòctones, una agenda centrada en el reconeixement de l'accés a les seves terres, territoris i recursos naturals. Tant en el continent americà com en l'africà, malgrat les diferències en la concepció d'allò indígena i d'allò autòcton, s'ha recorregut a processos judicials, amb resultats molt diversos, per tal de crear precedents normatius sobre els drets indígenes i reclamar que es restitueixin territoris a diversos grups.

En aquest panell ens interessarem per aquests processos i els seus efectes sobre la gestió local dels recursos naturals, així com sobre les alternatives a la via jurídica.

6. Reformes agràries orientades al mercat *versus* reformes no orientades al mercat.

Coordinadors: Carlos Oya y Jun Borrás

La diversitat de les polítiques i accions que s'engloben sota la rúbrica de "reformes agràries" es molt àmplia i, en contextos culturals i històrics distints, suscitaven diferents reaccions i adaptacions. Un factor clau és el paper que juga el mercat (en aquest cas el mercat de terres en la distribució d'actius) en cada una de les mencionades polítiques. Es poden distingir orientacions en general obertament productivistes en les quals la reforma agrària és bàsicament un mecanisme de millora de l'eficiència de l'ús de la terra, en altres casos, l'objectiu fonamental de la reforma és més aviat social i polític, centrat en l'equitat, per al que el mercat com a assignació de recursos és problemàtic sinó contradictori. L'accés a la terra per part de l'*agribusiness* transnacional pot també adoptar mecanismes alternatius, que no interfereixen amb la propietat de la terra, com és el cas de l'agricultura de contracte, per exemple). Més

recentment sembla que està en marxa un procés d'”apropiació de terres” (land grabs), i és per això que aquest panell acceptaria treballs amb certa evidència empírica sobre aquesta matèria, essent aquest un procés que dona lloc a mecanismes transnacionals d'adquisició de terres tant basats en transnacionals comercials com mediats per estats sobirans.

El panell abordarà aquests i altres debats relacionats, però en especial atenció a l'evidència acumulada sobre els processos de reformes agràries (fonamentalment de redistribució de terres) que han seguit un enfocament de mercat (compra- venda voluntària).

7. Dones rurals i camperoles del Sud

Coordinadores: Juana Moreno i Asli Ocal

Des de fa diverses dècades, els processos de liberalització del comerç internacional, la privatització de la producció agrícola, la promoció dels monocultius per a l'exportació vénen desmantellant les produccions agrícoles familiars, augmentant la dependència i vulnerabilitat de camperols i camperoles que es veuen empobrits i, sovint, abocats a abandonar l'agricultura.

Aquests processos macro-estructurals, no són neutres de cara al gènere. La vigència d'estructures patriarcal fa que, segons la FAO, les dones constitueixen el 70% de les persones considerades en la pobresa absoluta en el món rural.

L'objectiu d'aquest panell és conèixer les noves problemàtiques de les dones camperoles interrelacionant les diferents esferes que afecten a les seves realitats, des d'una perspectiva de gènere. Arran d'aquest objectiu general es plantegen les següents preguntes específiques:

- Com les transformacions en les formes de producció agrícola impacten les dones camperoles?
- Quines són les estratègies tant a nivell individual com col·lectiu que despleguen les dones camperoles en aquest context?
- En quina mesura es tracta d'un context que ofereix noves oportunitats o tant sols es tracta d'una dinàmica que reforça, per contra, les desigualtats entre sexes?
- Com s'organitza l'acció col·lectiva pel que fa a la situació de les dones en el camp?